voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 10 juni 2024

Onderwerp	Start verzwaring laagspanningsnetwerk Enexis in Zwolle
Versienummer	3
Portefeuillehouder	Arjan Spaans

Samenvatting

Eerder hebben we uw raad februari 2022) geïnformeerd dat Enexis aangeeft dat netcongestie en prognoses over het toekomstig netgebruik noodzaakt tot een zeer forse en langdurige verzwaring van het elektriciteitsnetwerk.

Zwolle is in 2023 samen met de regionale netwerkbeheerder Enexis voor langdurige en intensieve samenwerking begonnen aan de verzwaring van het laagspannings (LS) elektriciteitsnetwerk.
Hierbij wordt u geïnformeerd over de te sluiten intentieovereenkomst tussen de gemeente en Enexis om de komende 10 - 15 jaar intensief samen te werken. In dit specifieke geval gaat het over de buurtgerichte aanpak: het proces voor de verdere verzwaring en uitbreiding (bijna verdubbeling van het aantal trafo's) van het elektriciteitsnetwerk van Enexis (laagspanning). Daarnaast is de start van de netwerkversterking in de pilotbuurt Schoonhorst (onderdeel van de wijk Stadshagen) aanleiding om de raad te informeren en de brede communicatie met inwoners en ondernemers te starten.

Bijlagen
Bijlage 1 Intentieovereenkomst met betrekking tot de samenwerking Enexis/gemeente Zwolle

Openbaarheid
☒ Openbaar

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De te sluiten intentieovereenkomst met Enexis over de versterking van het laagspanningsnetwerk in Zwolle en de aanpak van de pilotbuurt Schoonhorst.

Datum 10 juni 2024

Inleiding

Zwolle is in 2023 samen met de regionale netwerkbeheerder Enexis voor langdurige en intensieve samenwerking begonnen aan de verzwaring van het laagspannings (LS) elektriciteitsnetwerk.
31 Oktober 2023 heeft een themacollege plaatsgevonden over dit onderwerp met als doel het college te informeren over de urgentie van dit vraagstuk, de aanpak netcongestie 1.0 (met focus op het LS net) en de samenhang met de ontwikkelingen in de stad. Er is onder andere stilgestaan bij de druk op het elektriciteitsnet met betrekking tot invoedings- en afnameschaarste en de noodzakelijke samenwerking met Enexis. Tevens is deze sessie gebruikt om richting te krijgen in de verdere aanpak van het proces om het LS net te versterken: de komende periode moeten er minimaal 650 trafo's in Zwolle bijkomen en vele kilometers extra of zwaardere kabels.
De voorbereidingen zijn hierna verdergegaan waarbij we de samenwerking met Enexis en de gekozen werkwijze gezamenlijk willen vastleggen in een overeenkomst. Hierbij wordt uw raad geïnformeerd over de te sluiten intentieovereenkomst tussen Enexis en de gemeente en de start van de laagspannings-versterking in de pilotbuurt Schoonhorst.

Kernboodschap
Met deze nota is uw raad geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot samenwerking met Enexis en de beoogde aanpak in de pilotbuurt Schoonhorst.

Toelichting

Stand van zaken
Enexis investeert gemiddeld 60 miljoen euro per jaar in Zwolle. Dit gaat om circa 50 transformatorhuisjes (30 m2 per stuk) per jaar en 6 middenspanningstations (250-1.600 m2 per stuk) in de komende 3 jaar. Na 2026 volgen er nog eens circa 4 middenspanningstations. Bij deze investeringen hoort ook het versterken van kabeltracés. De verzwaringsoperatie voor het laagspanningsnet is volop in voorbereiding, Hierover vindt structureel overleg plaats met Enexis en het bouwteam van Enexis. Deze verzwaring vindt buurtgewijs plaats, waarna de buurten klaar zijn voor de toekomst. De daadwerkelijke verzwaring van de eerste buurt start na de zomer dit jaar (pilotbuurt Schoonhorst in Stadshagen). Na deze eerste buurt volgt direct aaneengesloten de tweede enz. Na veel voorbereiding over de plaatsbepaling van de transformatorkastjes, het opstellen van een ruimtelijk inpassingskader, opzetten van de samenwerking en afspraken maken, ligt momenteel de nadruk op de uit te voeren communicatie naar de omgeving. Dit vindt op verschillende niveaus plaats, zowel op stadsniveau als op buurtniveau.
Voor de uitvoering van deze werkzaamheden werken Enexis en Zwolle intensief samen.

De pilot Schoonhorst geeft ons en Enexis ook reden om een intentieovereenkomst op te stellen (bijlage 1).
In deze intentieovereenkomst maken we afspraken over deze samenwerking die later dit jaar verder wordt uitgewerkt in een samenwerkingsovereenkomst. Hierin worden detailafspraken gemaakt over de werkwijze en buurtaanpak, benodigde overleggen en organisatie, communicatie en participatie en vertrouwelijkheid van gedeelde informatie.
Als uitgangspunt voor plaatsing is het concept Ruimtelijk Inpassingskader gebruikt. De ervaringen van Schoonhorst worden momenteel meegenomen om dit kader definitief te maken.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
De gevolgen voor inwoners en bedrijven kunnen groot zijn. We werken aan zorgvuldige communicatie en participatie in de wijken waar we samen met Enexis het netwerk gaan verzwaren. We gaan meer inzetten op algemene bewustwording en meer uitleg geven over de wijze van verdelen en verwijzen naar besluiten van ACM en andere overheidslagen.

Communicatie
Het is belangrijk om de stad te informeren over de opgave waarvoor we staan. We starten met het vertellen van het “grote verhaal”. Dit staat nu vermeld op Verbeteren elektriciteitsnetwerk | Gemeente Zwolle.
Aangezien we na de zomer een begin maken met de uitvoering van de verzwaring in de buurt Schoonhorst zetten we, zoals hierboven omschreven, in op een zorgvuldige communicatie richting de buurt. We doen dit samen met Enexis en de uitvoerende aannemer. We gebruiken Schoonhorst ook op dit vlak als pilot om vervolgens de strategie te bepalen voor de 77 volgende buurten binnen de gemeente. Uiteraard zal per buurt maatwerk plaatsvinden.

Financiën
Voor 2024 zijn er voldoende financiële middelen beschikbaar om deze aanpak uit te voeren. Het continueren van de aanpak en de benodigde opschaling van de aanpak netcongestie (van 1.0 naar 2.0) is onderdeel van de afweging in het kader van de PPN en begroting 2025 en over deze aanpak 2.0 ontvangt u op korte termijn nadere informatie in een raadsbrief (zoals ook is toegezegd door wethouder Spaans in het raadsdebat van 3 juni over het ambitiepakket).
De aanpak van netcongestie vraagt een forse investering van de gemeente, naast die van de netbeheerder Enexis. Voor de hele aanpak netcongestie is bij de BERAP in 2024 een aanvraag gedaan. Voor de jaren 2025 en verder zijn middelen opgenomen in de perspectiefnota.

Risico’s
1. Op het participatietraject. Er zal zorgvuldige communicatie opgestart moeten worden om inwoners mee te nemen in de noodzaak van de maatregelen en de keuze van de locaties.
2. Samenwerking Enexis. In het hele traject zal samenwerking met Enexis en betrokken aannemer(s) van cruciaal belang zijn. Er wordt een verdere uitwerking gemaakt van hoe er tussen gemeente en netbeheerder aan de verzwaring wordt gewerkt met ook aandacht voor meer praktische zaken. Deze samenwerkingsovereenkomst wordt ter vaststelling voorgelegd in het voorjaar van 2025.
3. Inzet in een tijd van krapte op de arbeidsmarkt veroorzaakt een dilemma: snel en efficiënt het netwerk versterken versus zorgvuldig ruimtelijke inpassing. De grootte, complexiteit en impact van de verzwaring zorgt ervoor dat frequente afstemming noodzakelijk is: gebrek hieraan kan leiden tot ongewenste aanpassingen of vertragingen.

Datum 10 juni 2024

Vervolg
In overleg met de Raad wordt in de nazomer nog een informatiemoment georganiseerd over netcongestie.

Verder uitvoeren van de aanpak.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer